

MEDICINA PERSONALIZATĂ. ROLUL FARMACISTULUI. STAREA ACTUALĂ ȘI PERSPECTIVELE

Vladimir Eleni, Corina Scutari, Vasiliu Cazacu

Catedra de farmacologie și farmacie clinică, USMF „Nicolae Testemițanu”

Introducere. Domeniul medicinei personalizate oferă farmaciștilor oportunități multiple și farmaciștii au cunoștințe și abilități specifice care îi fac să fie potriviți în mod unic pentru a promova utilizarea medicinei personalizate ca instrument clinic. **Scopul lucrării.** Analiza recomandărilor actuale, asupra implementării principiilor medicinei personalizate în practica clinică și mai ales asupra rolului specialistilor farmaciști în acest proces. **Material și metode.** Studiul a analizat recomandările diverselor asociații farmaceutice internaționale și ale Asociației Internaționale de Farmacogenomică. A fost efectuată o verificare a datelor pe PubMed cu cuvintele cheie: „Pharmacogenomics”, „Pharmacist”, „Personalized Medicine”, „Precision Medicine”. **Rezultate.** Utilizarea informațiilor genetice pentru a individualiza terapia medicamentoasă deschide noi oportunități pentru farmaciști de a-și extinde rolurile și responsabilitățile clinice. Fiind singurii profesioniști din domeniul sănătății instruiți în mod specific în aplicarea clinică a farmacocineticii și farmacodinamicii, farmaciștii sunt potriviți în mod unic pentru a interpreta și aplica informațiile genetice în procesul de luare a deciziilor terapeutice. **Concluzii.** Oportunitățile pentru farmaciști în medicina personalizată sunt semnificative. Pentru dezvoltarea ulterioară este necesară crearea de noi modele de practică atât în mediul spitalicesc, cât și în cel comunitar, precum și dezvoltarea infrastructurii necesare pentru implementarea și furnizarea cu succes a serviciilor farmacogenetice clinice precum și aplicarea de noi teste genetice. **Cuvinte-cheie:** farmacogenomica, farmacogenetica, farmacist, medicina personalizată. Medicina de precizie.

PERSONALIZED MEDICINE. PHARMACIST'S ROLE. CURENT STATE AND FURTHER PERSPECTIVES

Vladimir Eleni, Corina Scutari, Vasiliu Cazacu

Department of Pharmacology and Clinical Pharmacy, Nicolae Testemițanu University

Introduction. The field of personalized medicine affords multiple opportunities to pharmacists, and pharmacists have specific knowledge, skills and abilities that make them uniquely suited to advance the use of personalized medicine as a clinical tool. **The purpose of the work.** Analysis of current recommendations, on the implementing of the principles of personalized medicine in clinical practice and especially on the role of pharmaceutical specialists in this process. **Material and methods.** The study analyzed the recommendations of diverse international pharmaceutical associations and the International Pharmacogenomic Association. A data check on PubMed was made with Keywords: „Pharmacogenomics”, „Pharmacist”, „Personalized Medicine”, „Precision Medicine”. **Results.** Using genetic information to individualize drug therapy opens up new opportunities for pharmacists to expand their clinical roles and responsibilities. As the only health care professionals specifically trained in the clinical application of pharmacokinetics and pharmacodynamics, pharmacists are uniquely suited to interpret and apply genetic information to the therapeutic decision-making process. **Conclusions.** Opportunities for pharmacists in personalized medicine are significant. Creation of new practice models in both the inpatient and community settings, development of the infrastructure required to successfully implement and deliver clinical pharmacogenetic services and application of novel genetic testing are crucial for following development. **Keywords:** pharmacogenomics, pharmacogenetics, pharmacist, personalized medicine, precision medicine.